

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

**ДИХОТОМІЯ «МОВА – ДИДАКТИКА»
У ПЕРСПЕКТИВІ СЬОГОДЕННЯ**

Тернопіль – 2021

УДК 811.161.2+811.133.1]’37

Д 50

Рецензенти:

- Любов Струганець** – доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка
- Руслана Мельник** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
- Ірина Заліпська** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Авторський колектив:

Дребет Віктор Васильович – доктор філологічних наук, професор кафедри німецької філології та методики навчання німецької мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Косович Ольга Василівна – доктор філологічних наук, доктор габілітований в галузі мовознавства, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Пежинська Ольга Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Бубняк Роман Антонович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Бубняк Ганна Миколаївна – асистент кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Пермякова Ольга Григорівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

*До друку рекомендувала вчена рада Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
(протокол № 3 від 26 жовтня 2021 року)*

Д 50 **Дихотомія** «Мова – дидактика» у перспективі сьогодення: Колективна монографія / Авторський колектив; за ред. Ольги Косович. – Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. – 174 с.

ISBN 978-617-7793-82-2

У фокусі наукового осмислення монографії постає, з одного боку, суто іншомовна проблематика, з іншого – мовленнєва складова, котра акцентує на індивідуальність та неповторність суб'єктів мовлення. Висвітлено основні процеси в лексико-семантичних системах німецької, французької мов.

Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів, учителів.

УДК 811.161.2+811.133.1]’37

ISBN 978-617-7793-82-2

© Колектив авторів, 2021

© ФОП Осадца Ю. В., 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ 1. ЛІНГВОСИНЕРГЕТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ У ФОРМАТІ ГЕРМАНСЬКИХ МОВОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (НА ПРИКЛАДІ ІМЕННИКОВОЇ ЛЕКСИКИ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ)	6
1.1. Синергетика у вивченні мовних явищ.....	6
1.2. Синергетичне моделювання мовних процесів.....	8
1.3. Моделювання мовної самоорганізації за синергетичним принципом докладання найменших зусиль	11
1.4. Значення слова та ментальний лексикон людини: синергетичний підхід	13
1.5. Синергетичний підхід до вивчення кодованого і декодованого семантичного обсягу мовного знаку	17
1.5.1. Процедура отримання та інтерпретації головних номінацій полісемічної моделі слова:.....	20
1.5.2. Процедура отримання та інтерпретації похідних номінацій полісемічної моделі слова:.....	21
1.5.3. Процедура отримання та інтерпретації номінацій моносемічного іменникового потенціалу:.....	25
1.6. Процедура статистичних методів дослідження матеріалу. Інтерпретація статистичних обчислень.....	26
РОЗДІЛ 2. МЕТАФОРИЗАЦІЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПРОЦЕСІВ НЕОЛОГІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	33
2.1. Тропонімія та родовидові відношення.....	33
2.1.1. Тропеїзація (розвиток полісемії). Неотропи	37
2.1.2. Система, що стосується тропу	43
2.2. Метафоризація в умовах інноваційних процесів мови	48
2.3. Концептуальні метафори і культурні моделі у новому мовному середовищі	58

РОЗДІЛ 3. ОНОМАСТИЧНА СИСТЕМА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ. ПРИНЦИПИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВЛАСНИХ НАЗВ ТА ЇХ ТЕМАТИЧНОГО РОЗПОДІЛУ	73
3.1. Становлення і розвиток ономастичних наукових студій	73
3.2. Типологія ономастичної системи французької мови.....	76
3.3. Власні назви – топоніми з точки зору змісту.....	89
3.4. Класифікація за походженням.....	95
3.5. Тематична класифікація	101
 РОЗДІЛ 4. ЛІТЕРАТУРНА РЕЦЕПЦІЯ І ЛІТЕРАТУРНО- КРИТИЧНИЙ ДИСКУРС (НА ПРИКЛАДІ ДОСЛІДЖЕННЯ РОМАНУ Е. ЗОЛЯ «ЖЕРМІНАЛЬ» У ФРАНЦІЇ ТА УКРАЇНІ)	 106
4.1. Нові акценти у вивченні спадщини Еміля Золя	106
4.2. Франкова рецепція діяльності і творчості Е. Золя.....	117
4.3. Епістолярні вияви Франкової рецепції творчості Е. Золя ..	122
4.4. Плюралістична методологія розгляду цього твору «Жерміналь» Е. Золя в сучасній Франції та Україні.....	129
 РОЗДІЛ 5. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДОСИМОЛОГІЇ ТА ПРАКТИКА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ УЧНІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ ШКОЛІ	 134
5.1. Історія дослідження оцінювання знань у Франції.....	134
5.2. Сучасні дослідження французьких науковців у галузі досимології	137
5.3. Основні положення щодо оцінювання знань учнів	145
5.4. Основні види оцінювання знань. Порівняльна характеристика	153
5.5. Оцінювання крізь призму освітньої політики та освітньої системи Франції.....	155
 ЛІТЕРАТУРА	 160
 СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	 172
 ПРО АВТОРІВ.....	 173